

HortiQ-label geeft meer transparantie voor teler

Harm Maters: 'Kwaliteitscertificaat'

Harm Maters: "Met het nieuwe certificaat weet een teler beter waaraan de kas, de verwarming en de watertechnische installaties moeten voldoen."

De AVAG, het Platform Toeleveranciers Glastuinbouw, heeft vorig jaar het idee van een kwaliteitscertificaat voor toeleveranciers aan de glastuinbouw gelanceerd. Het certificaat moet ondernemers in de glastuinbouw garanderen dat de kasconstructie, de verwarming en de watertechnische installaties volgens objectieve en controleerbare kwaliteitsnormen zijn gebouwd en geïnstalleerd.

TEKST EN BEELD: HARRY STIJGER

kasconstructie-
certificeren

Bij schaalvergroting, toenemende complexiteit van de installaties en vergaande automatisering en robotisering, past ook het certificeren van de kasconstructie, de verwarming en de watertechnische installaties. Ook de internationalisering (export) en continui-

teit van de toeleverende bedrijven spelen hierbij een rol. "Hiervoor zijn objectieve en controleerbare normen nodig. Dit geeft een fundament aan de standaarden, zodat telers weten waar het geleverde op is gebaseerd", zegt Harm Maters, voorzitter van de AVAG.

Richtlijnen en keurmerk

Het nieuwe certificeringssysteem is een meerjarig project dat is opgebouwd uit twee delen: de kwaliteitsrichtlijnen en de certificering met een keurmerk. Anderhalf jaar geleden is gestart met het opschrijven van de richtlijnen voor de kasconstructies, de verwarming en watertechnische installaties. Hiertoe is voor ieder thema een werkgroep geformeerd met vertegenwoordigers van kassenbouwers, kennisinstellingen (TNO en Interpolis), adviseurs (OVTO) en de stichting ISSO. Het bureau van deze stichting is gespecialiseerd in het opstellen van bouwtechnische richtlijnen en het schrijven van handboeken voor bouwwerken en installaties.

— richtlijnen

Na het afronden van deze eerste fase, het vastleggen van de kwaliteitsrichtlijnen in publicaties, is nu de tweede fase ingezet. Hierbij gaat het om de ontwikkeling van de kwaliteitscertificering.

— kwaliteits-
certificering

Basis van het systeem

De basis van de certificering zijn de drie ISSO-publicaties met de technische richtlijnen. Hierin staan de huidige standaarden of 'best practice' voor de bouw van kassen, de verwarmings-, energie- en CO₂-installaties en de watertechnische en meststoffeninstallaties. Iedere publicatie heeft dezelfde opbouw en in het eerste gedeelte met dezelfde onderwerpen zoals: programma van eisen, ontwerp, uitwerking, realisatie en beheer.

De voorzitter: "Bij het programma van eisen gaat het over het verzamelen van de noodzakelijke gegevens voor de constructie of de installatie die de klant wenst. Daarna maakt de toeleverancier een voorontwerp. Als de teler hiermee akkoord is, zet de toeleverancier dit om naar een definitief ontwerp met detaillering. Bij de realisatie gaat het om de bouwfase en de overdrachtsregeling naar de koper. Daarna volgt nog het beheer, de fase van noodzakelijk onderhoud."

— programma
van eisen

Gerichte kwaliteitseisen

In de publicatie over de kasconstructie komen nog hoofdstukken aan de orde als fundering, trekkrachten en belasting van de kas door bijvoorbeeld hangende teeltgoten, belichting, binnen en buiten schermen, dekwassers en dergelijke. Tevens komen staalbouw, aluminium (dek

— trekkrachten

gebaseerd op objectieve normen'

en goten) en hemelwaterafvoer aan bod. Bij de warmte- en CO₂-installaties zijn de belangrijkste onderwerpen: de U-waarde (isolatiewaarde), de warmteverliesberekening, de verwarmingssystemen, de leiding- en transportsystemen (onder andere de pompen), de warmtebuffers, de warmteopwekking en de CO₂-installaties.

In de publicatie van de watertechnische installaties staan de richtlijnen van wateropslag (waterbassins en -silo's), leidingwerk en appendages (onder andere meet-sensoren en pompen), waterbehandeling (omgekeerde osmose, filters, voedingsunits), verschillende watergeefsystemen, recirculatie en ontsmetting.

Keurmerk HortiQ

Met het idee voor de certificering, lanceert AVAG tevens een merknaam: HortiQ. Dit wordt het keurmerk voor de certificering. Tevens is er een aparte onafhankelijke stichting HortiQ voor opgericht, die buiten de vereniging staat. Het bestuur bestaat uit voorzitter Wim de Wit (voorheen voorzitter van de stichting Warenwet) en de bestuursleden Jan Borst, chrysantenteler in Heemskerk, Frank Hendriks, paprikateler in Bleiswijk, Bart Sosef van Nic.Sosef, Peter Spaans van J.M. van der Hoeven en Wim Snoeker van Interpolis. Deze stichting regelt momenteel de certificering. Naar verwachting is dat eind van dit jaar rond. Daarna zet de stichting het HortiQ-label in de markt. De toeleverings-

bedrijven, waarvan na een audit blijkt dat ze het kwaliteitsbeleid op orde hebben, mogen dan het keurmerk gaan voeren. De objectieve normen geven volgens de voorzitter een bepaalde basis. De drie publicaties dienen als uitgangspunt voor de kwaliteitseisen. Wanneer een installatie volgens die kwaliteitseisen is gebouwd, zijn de resultaten waaraan die installatie moet voldoen te toetsen.

Maters: "Voor de teler is het dan duidelijk dat alles gestandaardiseerd is volgens bepaalde normen. Hij kan controleren hoe een installatie is gebouwd en dat verifiëren overeenkomstig de gestelde eisen. Wanneer de teler weet dat zijn kas volgens een bepaalde standaard is gebouwd, is hij ervan verzekerd dat de installatie een bepaalde kwaliteit heeft."

Kasbelasting en trekkracht

Een gecertificeerd bedrijf bouwt alles volgens de vastgestelde normen. Toch is het volgens Maters geen garantiecertificaat maar wel een kwaliteitscertificering. "Het keurmerk zegt meer over het geheel. De teler kan nu van tevoren goed aangeven wat hij wil. De installatie is beter verifieerbaar op objectieve normen. Het is nu allemaal gestructureerd en er is een kwaliteitsrichtlijn neergelegd, zodat de teler weet wat hij mag verwachten." De telers kunnen in de normen lezen wat de kasbelasting en trekkracht zijn. Die gegevens liggen nu vast. De gewasbelasting van vleestomaten is bijvoorbeeld

hoger dan die van paprika. De teler kan hier dan vooraf rekening mee houden. Ook als een teler een of meer schermdoeken wil, heeft dat invloed op de constructie van de kas. De constructie moet daar zwaar genoeg voor zijn. Achteraf kan dat een probleem opleveren als de teler er een extra scherm bij wil hebben.

In de sierteelt, waar automatisering en robotisering steeds meer een rol speelt, dient de teler rekening te houden met de belasting aan kasconstructie door bijvoorbeeld karren die aan de verwarmingsbuizen hangen.

Onafhankelijke controle

Bedrijven die zich willen certificeren worden gecontroleerd door onafhankelijke certificeringsbedrijven. Dit is niet alleen van belang om certificaat te krijgen, maar ook om het te behouden (jaarlijkse controle).

Op basis van de normen leveren leveranciers de installatie op. "Wanneer een onder het keurmerk gekochte installatie niet voldoet, zal de teler dat met de toeleverancier moeten bespreken. De teler heeft hiervoor objectieve normen en kan nagaan wat er aan de hand is. Een technisch probleem is meestal wel op te lossen", weet de voorzitter.

Het certificaat geeft de nodige transparantie voor de teler. Hij weet beter waaraan de kas, de verwarming en de watertechnische installaties moeten voldoen. Wel raadt Maters de telers aan om vooraf goed het programma van eisen op te stellen om verkeerde verwachtingen achteraf te voorkomen. "De teler is door de certificering altijd beter af, omdat hij weet waaraan de installatie moet voldoen."

HortiQ-label moet het kwaliteitscertificaat voor de kassenbouwer en installateurs in de glastuinbouw worden. Hiervoor zijn de kwaliteitsrichtlijnen voor de kasconstructie, de verwarming en de watertechnische installaties vastgelegd in afzonderlijke ISSO-publicaties. Een belangrijk voordeel van het kwaliteitscertificaat is dat het transparantie voor de teler geeft.

SAMENVATTING

U-waarde

onafhankelijke stichting

belasting kasconstructie

keurmerk

programma van eisen

Stoppen met beugelen

Vanaf 1 januari 2009 stoppen de 15 aangesloten leden van de VSR, de Vereniging van Schermen Reinigingsbedrijven, met het zogenaamde beugelen.

Het beugelen maakt het mogelijk om zonder service-rail dekwassers toe te passen op (veelal oudere) kassen. Met deze methode wordt een servicedok handmatig met beugels opgehangen aan de goot van een kas. Dit is fysiek zeer zwaar en riskant werk.

Het besluit om te stoppen met het beugelen, past in de doelstelling van de vereniging om de veiligheids-situatie in de sector te verbeteren. Daarmee wil de vereniging veilige werkomstandigheden voor het personeel waarborgen.

Telers moeten volgend jaar een servicerail aan hun kas hebben, anders wassen de loonwerkers het kasdek niet meer.